

Akiket még/már az egészségügy védőszentjeiként tisztelhetünk

Nem egészen egy éve – az Egészség(ügy) Világnapja alkalmából –, átfogó tanulmányt jelentettem meg, melyben havi leosztással hoztam mindazon szenteket, akiknek alapvetően vagy csak érintőlegesen van közük az egészség-betegség mindig aktuális kérdéséhez, és ezért a keresztények nagy bizalommal fordulnak hozzájuk, védelmüket, közbenjárásukat kérve.¹ Jelen írásomat – ezúttal a Betegek Világnapjának jelentős eseményére készülve –, előző dolgozatomnak mintegy kiegészítéséül szánom, részben pótolva annak hiányosságait, részben pedig olyan kevésbé ismert, többnyire fiatalon elhunyt „szenteket” csillantva meg, akiket ugyan még nem kanonizáltak, de akikben minden bizonnyal máris a különféle betegségekben szenvedők, illetve a különféle gyógymódok mediátorait, patrónusait köszönhetjük.

Hiányzó vagy más tekintetből ragyogó gyöngyök

Ebben a részben, olyan boldogokat és szenteket sorolok fel, akiket a *Római Martirológium*ból válogattam össze a teljesség igényével. Ezek a gyöngyszemek egyrészt kimaradtak a fentebb hivatkozott munkámból, másrészt meg nem annyira a különféle betegségektől való szabadulás közbenjáróiként, hanem inkább hivatásuk betöltése, konkrét szándékaik és cselekedeteik, „maradandó gyümölcseik” alapján rendszereztem, követve itt is a liturgikus naptárban elfoglalt vagy elfoglalásra váró helyüket.

Előbb azonban fontosnak tartom a szentté avatás procedúrájának főbb állomásait tisztázni. A tiszteletreméltó hitvallók közbenjárására történt csoda kivizsgálása és bizonyítása után a vizsgálati anyag összegzése a hősiesség erénygyakorlásáról kiadott határozattal (*Decretum Super Virtutibus*) együtt a szentatyához kerül, aki dönt a boldoggá avatásról. A boldoggá avatás (lat. *beatificatio*) a szentté avatási eljárás első része, melynek végén Isten tiszteletreméltó szolgáját fölveszik a szentek névjegyzékébe. A boldoggá avatás ünnepélyes kihirdetése után a Tiszteletreméltó már Boldognak nevezhető. Boldog (lat. *beatus*) az Egyházban az a szent, akinek tisztelete nem minden, hanem csak egy kisebb – ország vagy szerzetesrend – területre kapott hivatalos jóváhagyást. Tiszteletreméltó vértanúk boldoggá avatásához nem szükséges egyetlen csoda bizonyítása sem, az ő esetükben ilyen feltétele csak a szentté avatásnak van. A boldoggá avatás után egy újabb csoda és a Boldog tiszteletének dokumentálható növekedése szükséges a szentté avatáshoz. A második csoda kivizsgálása és elismerése után a pápa kanonizálja a Boldogot, akit ettől fogva Szentként tisztel az Anyaszentegyház. A szentté avatás (lat. *canonisatio*, gör. *anakerüxisz*) tehát, tévedhetetlen pápai kijelentés, mellyel a pápa a szentté avatás szertartásában ünnepélyesen kihirdeti valakiről, hogy a mennyországban a megdicsőültek között van, és tiszteletét az egész Egyház számára előírja. A szentek (lat. *sancti*) pedig szoros értelemben azok, akiket az Egyház hivatalosan szentté avatott és a liturgiában, ünnepnapjukon megemlékezik róluk. Íme az értékes koszorú:

Január: 1. Gorazdowski Szent Zsigmond (†1920, Lemberg, Szovjetunió, Ukrajna) plébános – az élet védelmében tűnt ki, és Boldog Konopinski Marián (†1943, Dachau) áldozópap, vértanú – kegyetlen orvosi kísérletek áldozataként halt meg; 2. Nagy Szent Vazul (†379, Cézárea, Kappadókia) püspök és egyháztanító – nagy gondja volt a betegekre; 6. Thomasius Szent Péter (†1366, Famagosta, Ciprus) – minden betegségtől való szabadulás szentje; 7. Boldog Haze Mária Terézia (†1876, Liège, Belgium) szűz, rendalapító – többek közt a fogyatékosok szolgálatára alapította a Keresztes Leányok Kongregációját; 11. Boldog Scammacca Bernát (†1487, Catánia, Szicília) domonkos áldozópap – a betegek iránti irgalmasságával tűnt ki; 12. Pucci Szent Antal (†1892, Viareggio, Itália) szervita áldozópap – a betegek gondozásával tűnt ki, és Boldog Kitbamrung Bunker Miklós (†1944, Tomhom, Thaiföld) áldozópap és vértanú – a beteg rabok ápolása közben fertőződött meg és halt meg; 13. Boldog Jutta (†1228, Huy, Németalföld) özvegy – a leprásokat gondozta; 14. Boldog Donders Péter (†1887, Batávia, Surinam) redemptorista áldozópap – a leprások között áldozta föl életét; 16. Cappenbergi Szent Gottfried (†1127, Ilbenstadt, Germánia) premontrei szerzetes, érsek – különös gondja volt a betegekre; 18. Boldog Facius (†1272, Cremona, Lombardia) aranyműves – betegápolással töltötte életét; 22. Boldog Batthyány-Strattmann László, németújvári herceg (Dunakiliti, Moson vármegye, *1870. okt. 28. – †Bécs, 1931. jan. 22.) családapa, szemorvos, sebész, hitvalló. Ősi főnemesi család gyermeke. 14 testvére közül nyolcan maradtak életben. Tanulmányait a kalksburgi (Bécs), majd a kalocsai és ungvári jezsuita iskolákban kezdte, érettségi után gazdaságtant és bölcsészetet tanult. 1896-ban filozófiai doktorátust szerzett, s megkezdte orvosi tanulmányait. 1900-ban az orvostudományok doktora lett. 1898. november 14-én feleségül vette Coreth Mária Teréziát. 11 gyermekük közül Ödön fiuk 21 éves korában életsztség hírében halt meg. 1901-ben köpcsényi, majd a község elcsatolása után körmendi kastélyában a legmodernebb gyógyászati eszközökkel felszerelt kórházat rendezett be. Elsősorban a környék szegényeit gyógyította ingyen, s megfelelő anyagi és lelki támogatásukról is gondoskodott. Birtokai jövedelmének kétharmadát emésztette föl kórháza, orvosi tevékenységét súlyos állami adók is terhelték. 1916-ban feleségével és Ödön fiával együtt belépett a ferences harmadrendbe, de fogadalmat nem tett, hogy jótékonyági tevékenységét megkötöttség nélkül folytathassa. Naponta szentmisén vett részt és több órát imádkozott. Gyötrelmes betegségét mintaszerű türelemmel viselve halt meg. A bécsi és szombathelyi egyházmegyék boldoggá avatásért folyamodtak. II. János Pál pápa 2003. március 23-án Rómában boldoggá avatta. Művei: *Hűen mindhalálíg* (imádságos füzet a tisztító tűzben szenvedő lelkekért) 1914; *In memoriam Patris Weiser, S. J. Von seinem dankbaren Schüler*, 1918; *Gr. Batthyány Ödön emlékezetére*, Szombathely 1921; *Nyisd fel szemeid és láss! Kalauz az egész életre*, Szombathely 1924²; 24. Boldog Poussepin Mária (†1744, Sainville, Franciaország) szűz, rendalapító – többek közt betegápolásra alapította a Szeretet Nővérei Kongregációt; 30. Boldog Valfré Sebestyén (†1710, Torino, Piemont) oratoriánus áldozópap – életét a betegek megsegítésére szentelte.³

Február: 1. Boldog Michelotti Johanna Franciska (†1888, Torino, Itália) szűz – a szegény betegeket ingyen gondozó, Szent Szívről nevezett Kis Nővérek alapítója; 5. Boldog Meziére Franciska

(†1597, Franciaország) szűz, vértanú – mindenét a betegek gondozására szentelte; 8. Emiliáni Szent Jeromos (†1537, Somasca, Itália) áldozópap, rendalapító – a betegek szolgálatára szentelte életét; 11. Boldog Borrás Romen Tóbiás (†1937, Vinaroz, Spanyolország) irgalmas rendi szerzetes, vértanú; 13. Boldog Krisztina (†1458, Spoleto, Umbria) ágostonos harmadrendi – a betegek szolgálatára szentelte életét; 23. Boldog Frelichowski Vince (†1945, Dachau) áldozópap – a koncentrációs táborban betegek ellátása közben maga is megfertőződött és hosszú szenvedés után meghalt.⁴

Március: 5. Boldog Oláhországi Kostistik Jeremiás (†1625, Campania, Nápoly) kapucínus szerzetes – 40 éven át szolgált a betegeket; 8. Istenes Szent János (†1550, Granada, Spanyolország) rendalapító. Az irgalmas rend alapítójának halála. Portugáliában született, volt földműves, katona, kereskedő, de felismerte, hogy a betegekben kell Jézust szolgálnia. Kórházakat alapított, s mindenkit jótettekre buzdított.; 12. Boldog Szerafina (†1253, San Giminiano, Toszkána) – kisgyermek korától haláláig súlyos betegség terhét viselte igen nagy türelemmel, Szent Zhang Dapeng József (†1815, Guiyang, Kína) vértanú – keresztsége után gondozta a betegeket, és Orione Szent Lajos (†1940, San Remo, Itália) áldozópap, rendalapító – ő alapította többek közt betegek gondozására az Isteni Gondviselés Kis Művét; 13. Boldog Trèhet Franciska (†1794, Ernee, Franciaország) szűz, vértanú a Szeretet Kongregációjából – a betegápolásnak szentelte életét; 14. Szent Matild (†968, Quedlinburg, Szászország) királyné – kórházakat alapított, Boldog Cusman Jakab (†1888, Palermo, Szicília) rendalapító – a szegény betegeket ingyen gyógyította, és Boldog Richárd Placid (†1915, Róma) bencés szerzetes – bénasága és állandó lázas betegségei ellenére pontosan tartotta a regulát és másokat is erre tanított; 18. Da Horta Grionesos Szent Szalvátor (†1567, Cagliari, Szardínia) ferences szerzetes – Krisztus aláztos eszköze volt a lelkek és testi bajok orvoslásában; 19. Boldog Gallerani András (†1289, Siena, Toszkána) rendalapító – a betegek és szorongatottak gondozásának szentelte életét; 20. Boldog Veron Johanna (†1794, Ernee, Franciaország) szűz, vértanú – a betegek gondozására szentelte életét, és Jézus Szent Szívéről nevezett Sancho de Guerra Szent Mária Jozefina (†1912, Coruèa, Bilbao, Spanyolország) szűz, rendalapítónő – ő alapította a betegeket is gondozó Jézus Szolgáló Leányai Kongregációt; 23. Al-Choboq Ar-Rayes Szent Rafqa Pietra (†1914, Jrabta, Libanon) maronita apáca, misztikus – 30 éven át volt vak és súlyos beteg, de mindenben teljesen Istenre hagyatkozva, örömmel viselt el mindent; 25. Boldog Januszewski Hilár (†1945, Dachau) sarutlan kármelita áldozópap, vértanú – a tífuszos betegek ápolása közben kapta meg a kórt és halt meg Krisztusért.⁵

Április: 6. Boldog Zefirino Ágoston (†1896, Verona, Itália) áldozópap, rendalapító – megalapította a Szeplőtelen Szűz Orsolyita Leányai betegeket is gondozó Kongregációt; 12. Moscati Szent József (†1927, Nápoly, Itália) orvos, egyetemi tanár – fáradhatatlan volt a segítségnyújtásban, a szegényektől nem fogadott el semmit, miközben a testet gyógyította a lelkeknek is a javára volt; 15. Boldog De Veuster Damján József (†1889, Kalavai, Moloka, Óceánia) áldozópap, Jézus és Mária Szíve Misszionáriusai közül, a leprások apostola – a leprások gondozására áldozta életét, maga is leprásként halt meg; 17. Boldog Da Cerqueto Jakab (†1367, Perugia, Umbria) ágostonos remete, áldozópap –

megmutatta, hogyan lehet derűsen viselni a betegséget; 24. Menni Szent Benedek (†1914, Dinan, Franciaország) irgalmasrendi áldozópap, rendalapító – ő alapította a Jézus Szíve Betegápoló Nővérei Kongregációt; 25. Betancurti Szent Péter (†1667, Guatemala City) ferences testvér, a szegények apostola Közép-Amerikában – a Betlehemi Boldogasszony védelme alatt többek közt a betegek szolgálatára szentelte az életét; 26. Boldog Arnaiz Baron Rafael (†1938, Duenas, Spanyolország) ciszterci szerzetes – életét betegségben töltötte igen nagy türelemmel; 27. Szent Zita (†1278, Lucca, Itália) szolgálóleány – segítségül hívják a dadogással küszködők, illetve a szem- és fülbetegségben szenvedők, és Ngujen Van Huong Szent Lőrinc (†1856, Ninh-Binh, Vietnam) áldozópap, vértanú – egy haldokló ellátása közben fogták el, megostorozták, majd lefejezték; 28. Beretta Molla Szent Johanna (†1962, Magenta, Itália) orvos, az anyaság vértanúja – magas orvosi etikával rendelkező, mélységes hittől áthatott beállítottságú keresztény orvosnő és édesanya, aki tudatosan vállalta a halálával járó szülést⁶; 29. Cottolengo Szent József Benedek (†1842, Chieri, Itália) áldozópap, rendalapító – egyedül a Gondviselésben bízva házat nyitott, ahová összegyűjtötte többek közt a betegeket is; 30. Szent Augurus (†7. sz., Viviers, Gallia) püspök – a város első kórházának építője, Tuan Szent József (†1861, An Bai, Vietnam) domonkos áldozópap, vértanú – azért jelentették föl és fejezték le, mert beteg anyjának föladta a szent kenetet, és Boldog von Mallinckrodt Paulina (†1881, Paderborn, Németország) szűz, rendalapító – többek közt a vak gyermekek számára alapította a Keresztény Szeretet Nővérei Kongregációt.⁷

Május: 1. Boldog Vivaldus (†1320, Montaione, Toszkána) ferences remete – a betegek gyógyítója volt, Laziosi Szent Pellegrin (†1345, Forli) szervita szerzetes – különös szeretettel volt a Szűzanya, az Úr Jézus és a betegek iránt, és Pampuri Szent Richárd (†1930, Milánó, Itália) irgalmasrendi szerzetes, szülész-nőgyógyász orvos, gyógyszerész; 5. Boldog Nunzius Sulpritius (†1836, Nápoly) – testi nyomorultságát örömmel viselte, s vigasztalása és segítése volt a szenvedőknek; 6. Boldog Gattorno Anna Róza (†1900, Róma) családanya, rendalapító, szerzetesnő – miután megözvegyült, többek közt a betegek szolgálatára megalapította a Szent Anna Anya és a Szeplőtelen Szűz Leányai Kongregációt; 8. Boldog Symon de Longprey Mária Katalin (†1668, Kanada) ágostonos betegápoló nővér; 10. Szent Jób, a türelmes szenvedő, és Boldog Rebuschini Henrik (†1938, Itália) áldozópap a betegápoló kanonokok rendjéből; 12. Calzada Szent Domonkos (†1109, Navarra, Spanyolország) áldozópap – kórházakat nyitott; 14. Boldog Vauzelai Egyed (†1265, Portugália) domonkos áldozópap – a párizsi egyetemen orvostudományt tanított; 18. Boldog Mecatti Gellért (†1245, Villamagna, Toszkána) johannita lovag, remete – Jeruzsálemben nagy gonddal törődött a betegekkel; 20. Szent Austregisilus (†624 k., Bourges) püspök – többek közt a betegek és halálraítéltek szolgálatával tűnt ki; 22. Boldog Brun Barbantini Mária Dominika (†1868, Lucca, Toszkána) szerzetesnő, rendalapító – a kamilliánus nővérek alapítója; 23. Szent Spes (†517 k., Norcia, Umbria) apát – 40 évig türelemmel viselte a vakságot, és De Rossi Szent János (†1764, Róma) áldozópap – többek közt a betegek apostola; 26. Szent Chang Song-jib József (†1839, Szöul, Korea) gyógyszerész, vértanú; 28. Szent Ubaldesca (†1206, Píza, Toszkána) szűz – 16 éves korától

55 éven át szolgált a johanniták kórházában, és Boldog Bagnesi Mária Bartolomea (†1577, Firenze, Toszkána) szűz, domonkos harmadrendi nővér – 45 éven át viselt súlyos betegségeket.⁸

Június: 1. Boldog Pelingotto János (†1304, Urbino) ferences harmadrendi – celláját csak akkor hagyta el, ha betegekben segített; 3. Grande Roman Szent János (†1600, Jerez, Spanyolország) irgalmasrendi szerzetes – pestis idején betegápolás közben kapta meg a kórt; 4. Boldog Smaldone Fülöp (†1923, Lecce, Itália) áldozópap, rendalapító – a süketek és vakok gondozásának szentelte életét, értük alapította a Szent Szív Szalézi Nővérek Kongregációját; 6. Szent Gilbert (†1152, Aquitánia) premontrei apát – ő alapította Novefontane kórházát; 9. Boldog Taigi Anna Mária (†1837, Róma) családanya – a betegekre is gondja volt; 10. Szent Landericus (†656 k., Párizs) püspök – a székesegyház mellé kórházat épített; 11. Szent Aleide (†1250, Brabant) ciszterci apáca – 22 éves korában leprás lett, a végén meg is vakult, csak a nyelve maradt ép, mégis állandóan Istent dicsérte, és Molas y Vallvé Szent Mária Róza Franciska (†1876, Tortosa, Spanyolország) szűz, apáca, rendalapítónő – a szenvedők szolgálatára alapította a Vigasztaló Szűz Nővérei Kongregációt; 12. Boldog Cevoli Florida (†1767, Umbria) klarissza apáca – nem gyógyuló sebek kínozták, mégis hűségesen teljesítette a rá bízott feladatokat; 15. Szent Germana (†1601, Toulouse-i egyházmegye) szűz – minden szenvedést derűsen viselve, 22 évesen halt meg; 16. Szent Nguyen Domonkos (†1862, Vietnam) orvos, vértanú; 17. Szent Herveus (†6. sz., Bretagne) remete – a hagyomány szerint vakon született, mégis a paradicsom szépségéről énekelt; 22. Boldog Lhuillier Mária (†1794, Laval, Franciaország) szűz, irgalmas nővér, vértanú; 23. Boldog Cimatti Mária Raffaella (†1945, Alatri, Itália) irgalmas betegápoló nővér; 26. Ma Taishun Szent József (†1900, Hebei, Kína) orvos, vértanú; 27. Szent Sámson (†560, Konstantinápoly) áldozópap – meggyógyította Jusztinianosz császárt, majd az ő segítségével kórházat épített.⁹

Július: 2. Szent Realino Bernardin (†1616, Lecce, Puglia) jezsuita áldozópap – nagy szeretettel és jószággal foglalkozott a betegekkel, és Boldog Joubert Eugenia (†1904, Lüttich, Belgium) szerzetesnő – betegségében szeretettel követte a szenvedő Krisztust; 3. Szent Gayrard Rajmund (†1118, Toulouse, Franciaország) tanító – amikor megözvegyült kórházat alapított; 4. Boldog Jarrige Katalin (†1836, Mauriac, Franciaország) szűz, domonkos harmadrendi nővér – többek közt a betegeket is gondozta, és Boldog Frassati Piergiorgio (†1925, Torino, Itália) – az Actio Catolica aktív tagja tagja volt, egyetemistaként a betegek gondozója, paralízist kapott és fiatalon belehalt; 6. Boldog Desgardin Ágoston József (†1794, Rochefort, Franciaország) ciszterci szerzetes, vértanú – a francia forradalom idején elhurcolták monostorából, a hajón halt meg, miközben bátorította és gyógyította rabtársait; 7. Boldog Barotti Odino (†1400, Fossano, Piemont) áldozópap – aszkéta életet élő szegény plébános volt, akinek járvány idején a betegek szolgálata emésztette föl erőit; 9. A Haldokló Jézus Szívéről nevezett Visintainer Szent Paulina (†1942, Ipiranga, Brazília) rendalapítónő – a betegek szolgálatára alapította a Szeplőtelen Fogantatás Kis Nővéreit; 13. Barbieri Szent Clélia (†1870, Le Budrié, Romagna tartomány) szűz, rendalapítónő – a Fájdalmas Szűz Legkisebb Nővérei Kongregáció alapítója, apostoli tevékenységüket a betegek szolgálatában kezdték; 14. Szent Toscana (†1343/44, Verona, Veneto) özvegy – férje halála után

a johannita rendben betegápoló lett; 15. Boldog Javouhey Anna-Mária (†1851, Párizs) szűz, apáca, rendalapítónő – többek közt betegápolásra alapította a Szent Józsefről nevezett Cluny Nővérek Kongregációját; 17. Postel Szent Mária-Magdolna (†1846, Saint-Sauveur-le-Vicomte, Normandia) szűz, apáca, rendalapítónő – a francia forradalom idején gondozta a betegeket; 18. Szent Hedvig (†1399, Krakkó, Lengyeország) királyné – gyermekszülésben halt meg, és Boldog Lipnicai Simon (†1482, Krakkó) ferences áldozópap – járvány idején a betegek ellátása közben megfertőződött és meghalt; 20. Boldog Bernát (†1153, Hildesheim, Szászország) püspök – 23 éven át vakon vezette egyházmegyéjét; 21. Boldog Béna Hermann (†1054, Reichenau) bencés szerzetes – mindössze 41 évet élt, egy súlyos betegség miatt teljes bénaságban, mindvégig hordszékhez kötötten, mégis csodálatos életművet hagyva ránk; 22. Szent Gualtierus (†1224, Lodi, Lombardia) – az Irgalmasság Háza nevű kórház alapítója; 24. Boldog Mazzarello Modestinus (†1854, Nápoly, Campania) ferences áldozópap – a szenvedők barátja volt, haldoklók ellátása közben kapta meg a kolerát; 25. Boldog Alvarez Frigyes áldozópap, Castillo Martinez, Ochoa Urgandarin Jeromos és Delgado Pastor János szerzetes testvérek az irgalmas rendből, vértanúk a polgárháború idején (†1936, Urda, Spanyolország); 27. Szent Pentele (†305 k., Nikomédia, Bitínia) orvos, vértanú – ingyen gyógyító (anargüosz); 28. Boldog Muttathupadathu Alfonza (†1946, Bharananganban, Kerala, India) szűz, klarissza apáca – a rendben fájdalmas betegségeit ajánlotta fel Istennek; 29. Boldog Aldaz János (†1936, Esplugues, Spanyolország) irgalmas szerzetes, vértanú; 30. Boldog Diaz de Cerio Pál áldozópap és 14 társa (†1936, Calafell, Spanyolország) irgalmasrendi vértanúk, és Venegas de la Torre Szent Mária (†1959, Guadalajara, Mexikó) szűz, a Szentségi Jézusról nevezett rendalapítónő – 54 éven át dolgozott egy kis szegénykórházban, ahol kitűnt a betegek iránti áldozatos szeretetével és megalapította a Jézus Szent Szíve Leányai Kongregációt.¹⁰

Augusztus: 3. Boldog Kazotic Ágoston (†1323, Lucera, Apulia) domonkos püspök – külön gondja volt a betegekre; 4. Boldog Gonzalo Gundisalvus (†1936, Madrid) irgalmas szerzetes, vértanú; 7. Thienei Szent Kajetán (†1547, Nápoly) áldozópap, rendalapító – a karitás apostola volt, külön törődött a gyógyíthatatlan betegekkel, akik javára alapította a Gyógyíthatatlanok Kórházát; 8. Boldog Caiani Mária Margit (†1921, Pistoia, Toszkána) szűz – beteggondozásra alapított női kongregációt; 9. Boldog Lopez Aguillar Ruben és 6 társa (†1936, Barcelona) irgalmasrendi szerzetesek, vértanúk; 12. Nguyen Huy My Mihály (†1838, Nam Dinh, Tonkin) orvos, vértanú, és Boldog Argüeso Gonzalez Flavio (†1936, Valle Mauro) irgalmasrendi szerzetes; 13. Szent Radegundis (†587, Poitiers, Aquitánia) királyné, apáca – szeretettel ápolta a betegeket, különösen a bélpoklosokat; 16. Szent Rókus (†1379 k., Angera, Lombardia) hitvalló – zarándokként járta Itáliát és gyógyította a járványos betegeket; 17. Delanoue Szent Johanna (†1736, Saumur, Franciaország) szűz, Szent Keresztről nevezett rendalapítónő – házába gyűjtötte többek közt a betegeket és ott ápolta; 18. Boldog Arias Martin Ferenc (†1936, Valle Mauro) áldozópap, vértanú – novícius volt az irgalmas rendben; 30. Boldog Rafols Mária (†1853, Saragoza) betegápoló női kongregáció alapítója; 31. Boldog Ancina János Juvenál (†1604, Saluzzo, Itália) püspök – az orvostudomány professzora, kiterjedt orvosi gyakorlatot folytatott, pénztelen betegeit ingyen kezelte.¹¹

Szeptember: 1. Boldog Roca Huguet Keresztély (†1936, Madrid közelében) áldozópap és 11 társa, irgalmasrendi vértanúk; 4. Boldog Mattei Katalin (†1547, Carmagnola, Piemont) szűz, harmadrendi domonkos nővér – hosszas betegségét nagy türelemmel viselte; 5. Szent Hoang Luong Canh József (†1838, Ninh Tai, Tonkin) orvos, vértanú, és Boldog Kalkuttai Teréz anya, Lisieux-i Szent Terézről nevezett Mária Terézia (†1997, Kalkutta, India) rendalapítónő – a Szeretet Misszionárius Nővérei társaságának alapítója; 9. Boldog Laval Jakab (†1864, Mauritius) áldozópap – orvosként lépett a Szentlélek Misszionáriusai rendbe és a négerrek apostola lett, és Boldog Üffing Mária Eutümia (†1955, Münster, NSZK) irgalmas nővér – a betegek iránti önfeláldozó szeretetével tűnt ki; 11. Boldog Villanueva Larrayoz Péter (†1936, Barcelona) irgalmasrendi szerzetes és vértanú; 15. Genovai Fieschi Szent Katalin (†1510, Genova, Liguria) özvegy – a betegek iránti szeretetével tűnt ki; 16. Macías Szent János (†1645, Lima, Peru) domonkos szerzetes – többek közt a betegekért dolgozott, és Camporossói Szent Ferenc Mária (†1866, Genova, Liguria) kapucinus testvér – pestis idején áldozatul ajánlotta fel magát a többiek megmeneküléséért; 17. Bingeni Szent Hildegard (†1179, Rupertsberg, Hessen) szűz, apátnő – többek között jártas volt az orvoslásban, melyről könyveket is írt; 19. Boldog Hoynelos Gonzalez Jácint (†1936, Ciempozuelos) irgalmasrendi szerzetes és vértanú; 20. De Yermo y Parres Szent József Mária (†1904, Puebla de los Angeles, Mexikó) áldozópap, rendalapító – más intézmények mellett kórházakat is létesített; 22. Sànthiai Szent Ignác (†1770, Torino) kapucinus szerzetespap – fáradhatatlan volt a betegellátásban; 23. Pietrelcinai Szent Pater Pio (†1968, San Giovanni Rotondo, Itália) kapucinus áldozópap – hosszú időn át szenvedett (stigmatizált) és hatalmas kórházat épített, és Boldog Tavernier Mária Emília (†1851, Montreal, Kanada) özvegy – rendet alapított többek közt az értelmi fogyatékosok gondozására; 26. Boldog Tezza Lajos (†1923, Lima, Peru) kamilliánus áldozópap – megalapította a rend női ágát; 27. Páli Szent Vince (†1660, Párizs) áldozópap, rendalapító – az első Szeretet Testvérület alapítója, amelynek feladata a szegény betegek gondozása; 28. Boldog Ponsa Casallarch Ferenc (†1936, Catalónia) irgalmasrendi szerzetes, vértanú.¹²

Október: 2. Boldog Beyzym János (†1912, Fianarantsoa, Madagszár) jezsuita áldozópap – a leprásokért áldozta fel életét; 5. Boldog Imolai Péter (†1320, Firenze, Toszkána) johannita lovag – betegápolásra szentelte az életét, Szent Flóra (†1347, Beaulieu, Franciaország) szűz a johannita rendből – szintén a betegek gondozásában tűnt ki, és Boldog Schäffer Anna (†1925, Mindelstetten, Németország) szűz, szolgálólány – 19 évesen úgy leforrázta magát, hogy attól kezdve beteg volt, szenvedését a lelkekért ajánlotta fel; 9. Leonardi Szent János (†1608, Róma) áldozópap, rendalapító, gyógyszerész; 11. Torres Acosta Szent Mária (†1887, Madrid) rendalapítónő – betegápolásra alapította a Mária Szolgálóleányai Kongregációt; 13. Boldog Gellért (†1120, Jeruzsálem) rendalapító – a Szent János templom mellett kórházat épített; 14. Szent Fortunatus (†5. sz., Todi, Aemilia) püspök – Nagy Szent Gergely pápa szerint a betegekkel való törődésével tűnt ki; 19. Keresztes Szent Pál (†1775, Róma) áldozópap, rendalapító – fiatal korától a szenvedő Krisztust látta a betegekben, és Szent Veranus (†589 után, Orleans, Provence) püspök – különös gondja volt a betegekre; 20. Boscardin Szent Mária Bertilla (†1922, Tarvisio, Itália)

szűz a Szent Dorottya Nővérek Kongregációjából – a kórházi betegek testi és lelki gondozásában volt nagyon gondos, és Boldog Kern Jakab (†1924, Bécs) premontrei áldozópap – seminaristaként az I. világháborúban súlyosan megsebesült, aztán rövid ideig tartó buzgó lelkipásztorkodás után, hosszasan volt halálos beteg, amit erős lélekkel, türelemmel viselt; 24. Babbo Szent József (†1915, Ronchi dei Legionari) áldozópap – többek közt a betegek ápolására alapította a Szent József Leányai Kongregációt; 30. Boldog O'Brien Albert (†1651, Limerick, Írország) domonkos áldozópap, püspök, vértanú – püspökként nagy buzgósággal törődött a pestises betegekkel, és Boldog Kafka Mária Restituta (†1943, Bécs) szűz, ferences betegápoló nővér.¹³

November: 3. Porres Szent Márton (†1639, Lima, Peru) domonkos szerzetes, orvos – az egész város betegeinek a gyógyítója; 4. Boldog Enselmini Ilona (†1231, Padova, Veneto) klarissza apáca – nagy türelemmel viselt minden szenvedést, a némaságot is; 5. Szent Dominus (†Caesarea, Palesztina) fiatal orvos, vértanú, és Boldog Burrò Mas János Antal (†1936, Madrid) irgalmasrendi szerzetes; 6. Szent Teobald (†1070, Le Dorat) áldozópap, ágostonos kanonok, a székesegyház őre – csak a betegek ellátására hagyta el a helyét; 9. Boldog Ferretti Gábor (†1456, Ancona, Marche) ferences áldozópap – a betegek iránti szeretetével tűnt ki; 10. Boldog Pina Piauelo Acisclus (†1936, Barcelona) irgalmasrendi szerzetes, vértanú; 11. Alamizsnás Szent János (†620, Ciprus) alexandriai püspök – egyebek mellett kórházakat is épített; 12. Szent Didák (†1463, Alcalà de Henares, Spanyolország) ferences szerzetes – a betegek iránti szeretetével tűnt ki; 13. Pietrantonio Szent Augusztina Lívia (†1894, Róma) szűz, vértanú – a Szeretet Nővérei Kongregáció tagja, a Szentlélek Kórházban volt betegápoló, ahol az egyik beteg megölte; 16. Szent Otmár (†759, Svájc) apát – Szent Gál cellája helyén a leprásoknak kórházat épített; 17. Árpádházi Szent Erzsébet (†1231, Marburg) özvegy – Marburgban kórházat nyitott, amelyben saját kezűleg ápolta a betegeket; 19. Boldog Benfatti Jakab (†1332, Mantova, Lombardia) domonkos püspök – megszabadította népét a járványtól; 28. Boldog Agradas Gonzalo János (†1936, Paracuellos del Jarama) áldozópap és 14 irgalmasrendi szerzetes, vértanúk; 30. Boldog Ruedas Mejias Mihály és 6 társa (†1936, Paracuellos del Jarama), irgalmasrendi szerzetesek, vértanúk.¹⁴

December: 2. Boldog Chylinski Rafael (†1741, Logiewniki, Lengyelország) minorita áldozópap – Krakkóban járvány idején is látogatta a betegeket; 9. Szent Ciprián (†6. sz., Pèriqueux, gallia) apát – híres betegápoló volt; 12. Boldog Buonpedoni Bertalan (†1300, Celloli, Toszkána) áldozópap – 60 éves korában leprás lett, lemondott a plébániáról, ferences ruhát öltött és beköltözött a leprások házába, ahol nagy türelemmel ápolta a betegeket, és Szent Phan Dac Hoa Simone (†1840, Annam) családapa, orvos, vértanú; 14. Boldog Schervier Franciska (†1876, Aachen, Németország) szűz – sokáig gondozta a betegeket, végül női kongregációt alapított e célra, és Boldog Cubello Minguell Protáz (†1936, Barcelona) irgalmasrendi szerzetes, vértanú; 15. Boldog Steeb Károly (†1856, Verona, Veneto) áldozópap – megalapította az Irgalmasság Leányai Kongregációt a betegek gondozására; 23. Youville-i Szent Mária Margit (†1771, Montreal, Québec) özvegy, rendalapítónő – mindenét a betegek gondozására áldozta, és erre a célra megalapította a Szeretet Leányai Kongregációt; 28. Boldog Volpicelli Katalin

(†1894, Nápoly) szűz – többek közt a betegek szolgálatára alapította a Szent Szív Szolgálóleányai Kongregációt.¹⁵

Oltárra-emelésre méltó gyermekek, fiatalok

E második részben olyan körünkből az örökkévalóságba költözött gyerekek vagy egészen fiatalok kerülnek megemlézésre, akiknek életpéldája a szentté avatás magasztos pillanata felé mutat. Egyesek köztük már Boldogok, mások Tiszteletreméltók, ismét mások Isten szolgálói/szolgálói, vagy olyanok, akik az életszentség híretől övezettek. Az érthetőség kedvéért itt is fontosnak vélem tisztázni az utóbbi három csoport jelentéstartalmát.

A szentség híre (lat. *fama sanctitatis*) a hívők közösségében kialakult vélemény egy elhunyt személy életszentségéről, hősiek erényeiről, mellyel tiszteletre és követésre méltónak ítélik. Ügyük tehát még a vizsgálat egyházmegyei szakaszán tart, azonban hamarosan megkaphatják az Isten szolgálója/szolgálója titulust. A boldoggá és szentté avatási eljárások kiindulópontja. Isten szolgálója/szolgálója azok megtisztelő neve, akiknek boldoggá avatási eljárását megindították. Pontosabban, ha az elhalálozás után 5 év eltelt, az adott egyházmegye püspöke hivatalosan megindíthatja a boldoggá avatási eljárást, és ettől kezdve a jelölt férfi Isten szolgájának, a jelölt nő Isten szolgálójának nevezhető. Tiszteletreméltó (lat. *venerabilis*) az Egyházban az életszentség elismerését jelentő jelző, melyet azok kapnak meg, akiknek ügye a boldoggá avatási eljárás első szakaszában pozitívan zárult. A nyilvános tiszteletet még nem teszi lehetővé. Tehát, miután a Szentek Ügyeinek Kongregációja (lat. *Congregatio de Causis Sanctorum*) elé jut az ügy, egy többlépcsős vizsgálati eljárás után a hivatal álláspontja a szentatya elé kerül, az ő döntése nyomán adják ki a hősiek erénygyakorlás vagy a vértanúság elismeréséről szóló határozatot. Isten szolgáját vagy szolgálóját ettől fogva megilleti a Tiszteletreméltó megnevezés.

Mivel még legtöbbször a liturgikus naptárban nem rendelkezik emléknappal, ábécérendben nevezem meg őket, a szentté avatási folyamatban jelenleg elnyert titulusaik, illetve azon betegségek és terápiák szerint, melyek esetén helyenként máris segítségül hívják, közbenjárásukért esedeznek:

Boldog: Antonia Mesina (†1935, Orgosolo, Szardínia), 16 éves, a Katolikus Akció tagja, vértanú a tisztaságáért – verés okozta sérülések esetén hívják segítségül; Francisco Marto (†1919, Fatima, Portugália), 11 éves, pásztor – tüdőgyulladás ellen kéri közbenjárását; Isidore Bakanja (†1904, Mbandaka, Kongó, Zaire), 14 éves, hitoktató, a Skapuláré Társulat tagja, vértanú a hitéért – fertőzés, hányás, verés esetén kéri közbenjárását; Jacinta Marto (†1920, Lisszabon), 10 éves, pásztor, Franciscoval együtt a két legfiatalabb boldoggá avatott gyermek, akik nem voltak vértanúk – fejfájás, influenza ellen és romlatlan test érdekében fohászkodnak hozzá tisztelőik; Laura Vicuna (†1904, Quilquihue, Argentína), 13 éves, vértanú a tisztaságáért – verés idején hívják segítségül; Zeffirino Namuncura (†1905, Róma), 19 éves, papi hivatással rendelkező, argentin araucano indián, a „Préri Lilioma” – tuberkulózis, tüdőbetegség, tüdőgyulladás esetén kéri közbenjárását.¹⁶

Tiszteletreméltó: Alexia Gonzalez-Barros (†1985, Pamplona), 14 éves, az Opus Dei tagja – bénulás, daganat, émelygés, Ewing-syndroma (főleg gyermekkorban jelentkező csontsarcoma¹⁷), fejfájás, gerincvelő sérülés, gipszkötés, hányás, háttbetegségek, kemoterápia, rák, száj- és torok sebek, vakság, vetélés kivédése; Anne de Guigne (†1922, Annecy), 11 éves, agyhártyagyulladás, fejfájás, fulladási rohamok, influenza, kóma, mellizom bénulás, paratífusz (a paratífuszbaktérium által okozott, gyakran a hastífuszhoz hasonló tüneteket okozó fertőző betegség), romlatlan test; Antonietta Meo (†1937, Róma), 6 és fél éves, a Katolikus Akció tagja – agydaganat, amputáció, daganat, mandulagyulladás, rák (csontrák), torokbetegségek, tüdőbetegség; Chiara Luce Badano (†1990, Savona), 19 éves, a Fokolaré Mozgalom tagja – bénulás, hajhullás, kemoterápia, rák (főleg osteosarcoma, a csontszövet sarcomás daganata), vérzés (belső vérzés); Maggiorino Vigolungo (†1918, Alba), 14 éves, papi hivatást érző, vincés, nyomdai munkás, sajtóapostol, „Isten szent újságárusa” – agyhártyagyulladás, mellhártyagyulladás; Mari Carmen Gonzalez-Valerio (†1939, Madrid), 9 éves, álmatlanság, bélgyulladás (vastagbél), fertőzés, fül- és csontgyulladás, magas láz, skarlát, szeptikémia (szepszis, vérmérgezés), üszkösödés, vénagyulladás, vérátömlesztés; Maria Carmelina Leone (†1940, Palermo), 17 éves, szabó és varrónő, hitoktató, imaapostol, Skapularé Társulat tagja, a „meggyötört szent” – tuberkulózis; Maria a Columna Cimadevilla y Lopez-Doriga (†1962, Madrid), 10 éves, a „gyengélkedő misszionárius” – Hodgkin-kór (malignus lymphoma, a nyirokcsomók, a lymphoid szövet és a lép megnagyobbodásával jár, anorexia, súlyvesztés, láz, pruritus, izzadás, vérszegénység jellemzi); Paola Renata Carboni (†1927, Grottazzolina), 19 éves, szűz, tanár, a Katolikus Akció tagja – bélgyulladás, emésztési zavar, tífusz; Silvio Dissegna (†1979, Moncalieri), 12 éves, kemoterápia, rák (csontrák), sükettség, vakság; Kaszap István (†1935, Budapest), 19 éves, jezsuita novícius, cserkész, a Mária Kongregáció tagja – daganat, fejfájás, ízületi gyulladás, mandulagyulladás, mellhártyagyulladás, orbánc, orrvérzés, torokbetegségek, vérzés esetén fohászkodnak hozzájuk.¹⁸

Isten szolgálója/szolgálója: Aldo Blundo (†1934, Nápoly), 15 éves, szoros kapcsolatban a ferences renddel, imaapostol, a Rózsafüzér Társulat tagja – bénulás, elektroterápia, fizioterápia, izomhipertrófia (myohypertrophia, izomtúltengés), lábtörés, légcsőgyulladás, mellhártyagyulladás, mozgássérült (ortopédiai eszközöket használók), szembetegségek, torokbetegségek, tüdőgyulladás; Anfrosina Berardi (†1933, S. Marco in Preturo), 13 éves – fertőzés, vakbélgyulladás; Angela Iacobellis (†1961, Nápoly), 13 éves, vonzotta a ferences lelkiség – leukémia (fehérvérűség, a fehérvérsejt-képző rendszer kóros burjánzása), romlatlan test, vérátömlesztés, vérzés; Angelina Pirini (†1940, Celle di Sala), 18 éves, szűz, a Katolikus Akció tagja, egyetlen, aki a felsorolt gyerekek közül, a szentáldozás után elragadtatásba esett – béltuberkulózis, tuberkulózis, vakbélgyulladás; Angiolino Bonetta (†1963, Cigole), 15 éves, Mária Szeplőtelen Szíve Társaságának tagja – amputáció, kemoterápia, rák (csontrák); Annie Zelikova (†1941, Morvaország), 17 éves, karmelita harmadrendi, „a mosoly apostola” – tuberkulózis, vetélés kivédése; Bernard Lehner (†1944, Herrngiersdorf, Németország), 14 éves – bénulás, torokgyík (diftéria); Faustino Perez-Manglano (†1963, Valencia), 16 éves, papi hivatást érző, marista – daganat, hajhullás, Hodgkin-

kór, kemoterápia, nyirokcsomó-fertőzés, vénagyulladás¹⁹; Guido de Fontgalland (†1925, Párizs), 11 éves – torokgyík; Lorena D’Alessandro (†1981, Róma), 16 éves, hitoktató, a „plébánia virága” – amputáció, daganat, mandulagyulladás, rák, vakbélgyulladás; Maria Orsola Bussone (†1970, Treporti), 15 éves, a Fokolaré Mozgalom tagja – áramütés; Montserrat Grases (†1959, Barcelona), 18 éves, varrónő, hitoktató, az Opus Dei tagja, Ewing-szarkóma, hányás, légcsőgyulladás, rák, vérzés; Rachelina Ambrosini (†1941, Róma), 16 éves, a „Mennyországból jött lány”, „Irpinia lilioma” – fertőzés, fülgyulladás, kanyaró; Ramon Montero Navarro (†1945, Tomelloso, Spanyolország), 14 éves, „ő egy angyal” volt, karmelita harmadrendi – hátbetegségek, Pott-betegség (gerinccsigolyák degenerációja), vesekő esetén hívják segítségül.²⁰

Az *életszentség hírétől övezett*: Maria Cristina Ogier (†1974, Firenze), 19 éves, ferences harmadrendi – agydaganat, bénulás, daganat, fejfájás, vetélés kivédése; Santos Franco Sanchez (†1954, Hinojosa del Duque, Spanyolország), 12 éves, mariánus – agyhártyagyulladás, agyi fertőzés, fejfájás, fertőzés, görcsök²¹; Carlo Acutis (†2006, Milánó), 15 éves – leukémia esetén kéri közbenjárását.²²

Jegyzetek

- 1 BAKÓ Csongor-István, *Az egészségügy patrónustestülete*, in: *Keresztény Szó*, XX (2009) 4, 25–29.
- 2 Vö. PUSKELY Mária, *Dr. Batthyány László 1870-1931. Dokumentált életrajz*, Szent István Társulat, Budapest 2001, 17–151.
- 3 Vö. *Január a Római Martirológiumban*, in: DIÓS István, *Szentek élete*, I, Szent István Társulat, Budapest 2009, 223–249.
- 4 Vö. *Február a Római Martirológiumban*, in: DIÓS I., i.m. 384–400.
- 5 Vö. *Március a Római Martirológiumban*, in: DIÓS I., i.m. 537–552.
- 6 Vö. PELUCCHI, Giuliana, *Élet az életért. Gianna Beretta Molla*, Agapé Kiadó, Szeged 1997, 13–93; *Gianna Beretta Molla. Az életért halt meg, mindvégig szeretett*, Új Ember Kiadó – Magyar Katolikus Családegyesület, Budapest 2004, 7–17.
- 7 Vö. *Április a Római Martirológiumban*, in: DIÓS I., i.m. 730–750.
- 8 Vö. *Május a Római Martirológiumban*, in: DIÓS I., i.m. 952–974.
- 9 Vö. *Június a Római Martirológiumban*, in: DIÓS I., i.m. 1161–1180.
- 10 Vö. *Július a Római Martirológiumban*, in: DIÓS I., i.m. 1377–1405.
- 11 Vö. *Augusztus a Római Martirológiumban*, in: DIÓS István, *Szentek élete*, II, SzIT, Budapest 2009, 254–279.
- 12 Vö. *Szeptember a Római Martirológiumban*, in: DIÓS I., i.m. 469–493.
- 13 Vö. *Október a Római Martirológiumban*, in: DIÓS I., i.m. 723–745.
- 14 Vö. *November a Római Martirológiumban*, in: DIÓS I., i.m. 893–916.
- 15 Vö. *December a Római Martirológiumban*, in: DIÓS I., i.m. 1070–1087.
- 16 Vö. CRUZ, Joan Caroll, *Fiatalok és szentek*, Új Ember, Budapest 2009, 26–78.
- 17 Megj. Az orvosi szakkifejezések magyar megfelelőihez, ill. azok magyarázatához, a következő alapforrást használtam: BENJÁMIN Katalin (Szerk.), *Brencsán Orvosi Szótár*, Medicina Könyvkiadó, Budapest 2007⁴.
- 18 Vö. CRUZ, J.C., i.m. 76–156.
- 19 Vö. SALAVERRI, José Mária, *És ha szólna hozzám az Úr! Faustino Pérez-Manglano (1946-1963) élete*, Mécses Kiadó, Budapest 1991, 13–96.
- 20 Vö. CRUZ, J.C., i.m. 157–238.
- 21 Vö. CRUZ, J.C., i.m. 239–255.
- 22 Vö. *Te is lehetsz szent!*, in: *Keresztény élet* 2009. november 15. l.

A szerző a gyulafehérvári Római Katolikus Hittudományi Főiskola és Papnevelő Intézet végzettje (2002), majd a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Római Katolikus Teológia Karán pasztorálpszichológia magiszteri fokozatot szerzett (2005), jelenleg pedig a BBTE Református Teológia Karának doktorandusza. Kórházlelkészként dolgozik a Marosvásárhelyi Megyei Sürgősségi Kórháznál.